

Joke Verweerd Paradiso

MOZAÏEK | ROMAN

Paradiso

Van dezelfde auteur verschenen eerder de romans:

De wintertuin

De rugzak

Permissie

Joke Verweerd

Paradiso

ROMAN

Mozaïek, Zoetermeer

Ontwerp omslag: Studio Jan de Boer
Illustratie omslag: Photonica

Uitgebreide informatie over de auteur vindt u op www.jokeverweerd.nl

ISBN 90 239 9039 0
NUGI 300

[Mozaïek is een imprint van Uitgeverij Boekencentrum]
© 2001 Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Zeven dagen

1

Alsof ze viel, zo was het wakker schrikken.

Het roepen uit haar droom verstierf. Het beeld bleef helder. Twee kinderen op een zonovergoten smalle strook strand. Hun lichtbruine huid glansde. Zij leken op elkaar en toch weer niet. Ze riepen en lachten en zagen de zee niet achter de smalle rij palmen, de zee die woest werd en met geweld op het strand sloeg. Terwijl de baai aan de kant van de landtong slechts een kalme deining liet zien. Zo schrok Wies wakker en meteen vouwde ze haar armen om haar buik. De kinderen waren niet bang geweest, ze speelden aan de baai. Daar waar het eb werd en de golven een rustig patroon in het zand achterlieten.

Ze wilde die droom maar vasthouden. Het gevaar lag altijd op de loer, iedereen moest een veilige plek zien te vinden.

De warmte van haar bed benauwde haar en Wies trok zich aan het handvat van de kastdeur overeind. Ze wachtte tot het zwart voor haar ogen wegtrok en liep naar het raam. Het was beslagen. Met haar onderarm veegde ze de druppels opzij. De duizeligheid kwam terug. Zuchten en wachten maar weer.

De straat was donker en leeg. Ze deed het raam open, maar er kwam geen geluid van voetstappen en geen taxi wilde de drempel naar deze straat nemen. Stilte. Enkel de wind in de bomen en een

zwarte kat die in het licht van de lantaarn schuin overstak. Ook dat betekende vast weer wat. Ze haatte het om in alles een teken te zien, toch was ze er blijkbaar mee besmet.

De nacht was nog lang niet om – ze kon pas gaan als het licht was. Toen ze weer in bed lag, kwam de droom opnieuw. Het strand met de palmbomen. Het was geen herinnering, ze was nog nooit in de tropen geweest. Hoe kon je dromen van wat je niet wist? Wie waren die kinderen? Waarom speelden ze zo op de grens tussen veiligheid en gevaar?

Ze probeerde de beelden terug te halen. Wat was er nog meer dan de woeste én de kalme zee, het strand en die twee kinderen? Er was een vrouw geweest in de schaduw van de palmbomen. Bewegingloos in het zand, haar hoofd gebogen. Zou zij de kinderen in veiligheid brengen als de zee te hoog werd? Een onveilig paradijs – kon dat bestaan? Het was ook alsof ze haar vader hoorde zingen: ‘Paradiso, met je palmenstrand’. Zijn lievelingsdeun, een liedje van Anneke Grönloh, uit 1962. Nee, niet toegeven, anders kreeg ze het niet meer uit haar hoofd. De hele nacht zingen van een paradijs, dat was te ver bezijden de werkelijkheid. Het was trouwens geen liedje om vrolijk van te worden. ‘Wat geluk was, werd verdriet.’ Daar was ze inmiddels wel achter. Het was zelfs de vraag of het geluk geweest was.

‘Dag kind!’ gaf ze met een zucht toe aan het gevoel dat, tegen de verdrukking in, groeide met de dag. ‘Ben je er nog? Heb ik over jou gedroomd misschien?’

Ze draaide zich om; in haar buik bleef het stil. Raar was dat: als het kind bewoog, irriteerde het haar, als het stil was, werd ze bang dat het niet goed ging. Een paradijs was het niet voor het kind, dat had ze van de verloskundige wel begrepen. ‘De baby doet overal aan mee; uw onrust heeft zijn weerslag, uw rust ook. Als u om uzelf denkt, dan houdt u ook rekening met het kind.’

Paradiso, met je palmenstrand. Toch dat vervelende liedje in haar hoofd. De verloskundige had makkelijk praten.

Na deze nacht begon de eenendertigste dag zonder Arthur. Maar de angst was er daarvoor ook al geweest. Eigenlijk kon ze zich

geen dag zonder angst herinneren sinds de twijfel gekomen was, de twijfel of ze het redden zou. Een eerlijke kans had Tuur gevraagd. Ze had hem die gegeven, toch?

Dag droom. Was het maar bij dat liedje gebleven! Er zijn ergere dingen die zich in je kunnen vastbijten.

‘Wies Schonewille,’ zei ze, haar hand uitstekend.

Er was iets met die handdruk. Zijn hand was smal en iets klam, toch stevig, geen mannenhand. Arthur van Wachtendonk. Een mooie man, even jongensachtig als die hand. Stond er heus 1956 als geboortjaar op het intakeformulier?

‘Wies Schonewille?’ zei hij, alsof hij die naam proefde. ‘Wat klinkt dat zuiver!’

Ze had gelachen. Maar goed dat hij niet wist dat Wies kwam van Oze-Wieze-Woze. De schuld van haar vader, die het liedje voor haar moeder zong tijdens de allereerste onderwaterbevalling die de zenuwachtige kraamverpleegster in haar carrière meemaakte. ‘Schonewille! Van goede wil zijn,’ verduidelijkte hij.

‘Wille komt van welle, dat is bron. Mag ik u een paar vragen stellen?’ zei Wies.

Arthur was gaan zitten. Hij knikte, hoestte en verschoof de stoel een paar keer. Wies merkte hoe gespannen hij was en probeerde hem op zijn gemak te stellen.

‘U heeft zich aangemeld voor de gespreksgroep voor tweede-generatieslachtoffers. U denkt dat u past in die groep? Ik bedoel: u zoekt lotgenoten om over de problematiek te praten?’

‘Het advies komt van mijn huisarts, dokter De Raad,’ viel hij haar in de rede. ‘Hij denkt dat ik er baat bij zou kunnen hebben.’

De ogen van Wies vlogen over de notities.

‘Arthur van Wachtendonk jr., 1956, geboren te Malang, Indonesië. Ouders beiden een traumatisch oorlogsverleden. Arthur heeft aanpassingsproblemen en moeite met relaties. Heeft geen opleiding afgemaakt en raakt binnen gezagsverhoudingen snel gefrustreerd.’

‘Vindt u het goed dat we elkaar bij de voornaam noemen?’

‘Ik zei al dat ik Wies een mooie naam vind!’

Wies zette een glas water voor hem neer, hij bleef maar last houden van kriebelhoest. ‘Wat zou je willen vertellen over je jeugd?’ zei ze terwijl ze een blanco vel papier pakte.

Hij noemde enkel de feiten die ze al wist.

‘Kun je me iets vertellen over je ouders?’

Arthur haalde zijn schouders op, hoestte weer.

Wies vroeg zich af hoe lang ze de stilte kon laten duren.

‘Mijn vader was niet makkelijk,’ zei hij tenslotte.

‘Wat moet ik me daarbij voorstellen?’ Wies zag hoeveel moeite het hem kostte en ze kreeg met hem te doen. ‘Ik weet dat dit lastige vragen zijn, Arthur, maar ik moet ze wel stellen. Misschien wil je liever over je moeder praten?’

Toen begon hij toch over zijn vader. ‘Mijn vader is tolk geweest in een Japans interneringskamp. Hij heeft de dingen die hij daar gezien heeft nooit uit zijn hoofd kunnen zetten. We waren bang als hij thuiskwam, mijn moeder ook.’

Hij wachtte even en haalde een zakdoek uit zijn zak om het zweet van zijn voorhoofd te vegen.

‘Heb je broers of zusters?’ vroeg Wies verder, zich verzettend tegen de drang niet verder te vragen om hem te ontzien.

‘Ik had een broer, jonger dan ik, maar die is vorig jaar verongelukt. Mist en gladheid, een heleboel gewonden, één dode, dat was onze Wimmie dus.’

‘Dat is heel erg!’ schrok Wies. ‘En je vader is in 1970 overleden. Hoe is de verstandhouding met je moeder?’

Arthur gaf geen antwoord, liet zijn handen tussen zijn gespreide knieën bengelen. Alsof dat al zijn aandacht kostte. Het gaf Wies het gevoel dat ze de duimschroeven aandraaide. Toch waren dit heel gewone vragen die ze de andere aspirantleden ook had voorgelegd.

‘Wat verwacht je van de therapie, Arthur?’

Even kruiste zijn blik de hare. Toen stond hij op, en ijsberend voor haar bureau langs zei hij: ‘Een normaal leven dat ik vol kan houden. Dat mooier wordt in plaats van minder.’

‘Ga door!’ zei ze verrast.

‘Ik heb alles geprobeerd. Werken, thuiszitten, regels en orde,

chaos, zwerven, vasthouden, loslaten. Maar ik kom altijd weer mezelf tegen. Ik moet mezelf kwijt zien te raken...'

Ze zei sussend dat hij welkom was bij de groep en dat het de bedoeling was te leren accepteren en ermee te leven.

Hij lachte, maar zo dat ze moeite had om op haar stoel te blijven. Ze moest de neiging bedwingen haar armen om hem heen te slaan.

Hij vroeg of ze een kaartje voor hem had en of ze de datum en de tijd van het eerste groeps gesprek achterop wilde zetten. Zorgvuldig borg hij het in zijn portemonnee en liep naar de deur. Alsof die niet goed dicht te krijgen was, deed hij hem wel vier keer opnieuw open en weer dicht. Met een gezicht alsof het veel inspanning kostte. En toen hij de deur eindelijk dicht liet en langs het raam liep, stak hij ogenschijnlijk ontspannen zijn hand op, maar toen al had ze het donkere in zijn ogen niet vertrouwd. Ze had meer willen weten.

Nu, anderhalf jaar na die eerste kennismaking, wist ze meer. Niet waar hij was. Wel hoeveel ze van hem hield. Het kind bewoog in haar buik, een kleine geruststelling.

De ochtend kwam door het raam. Een dag. De eenendertigste buiten de kalender om.

Ze moest naar de verloskundige vandaag. Om vier uur had ze een afspraak. Dus tussen nu en drie uur moest het gebeuren. Schiphol was vandaag aan de beurt en als ze Tuur daar niet vond, wist ze niet meer waar ze nog meer zou kunnen zoeken. Schiphol was haar laatste kans. Met opzet had ze die voor het laatst bewaard. Het was een mogelijkheid die haar angst klein gehouden had: Schiphol was warm en mensen lieten er van alles achter, halve koppen koffie en luxe broodjes met een hap eruit.

Hoe moest ze er komen, moe en duizelig als ze was?

Opstaan, dat was de eerste krachttoer die ze moest leveren. Daarna zou ze wel verder zien. Terwijl ze haar kleren bijeenzocht, verwenste ze opnieuw haar toestand. Wat was dit voor een uitputtingsslag? Van zwanger zijn hoefde je toch niet blind, miselijk en duizelig tegelijk te zijn? En je hoefde toch niet zo dik te

worden, dat je je eigen lichaam niet herkende? Ze zou blij zijn als ze weer in normale kleding kon. Maar dan zou ze dus moeder zijn en dat vooruitzicht gaf haar maar heel zelden het gevoel van vertedering.

Ze keek naar haar spiegelbeeld en stond zich even toe meer te zien dan een kapsel dat niet wilde. Zeven maanden zwanger. Ze zag er slecht uit, ja. Als ze Tuur vinden zou, schrok hij zich waarschijnlijk rot. Of was zelfs dat te veel gevraagd? Was hij er zelf misschien nog slechter aan toe?

Toen ze drie keer had overgegeven van twee slokken thee, belde ze een treintaxi om haar naar het station te brengen. Met haar eigen auto was het onverantwoord.

De ochtendspits was voorbij, het was rustig in de trein.

Het langsflietsen van het groene landschap maakte haar doezelig. Nu zou ze zo kunnen slapen, dat kreeg je van dat hanewaken 's nachts.

Ze schrok op van de stem die eerst in het Nederlands en daarna in het Engels omriep dat de eerstvolgende stop luchthaven Schiphol was. Opstaan vast maar. In de tunnel begon het suizen in haar oren, maar dat zou wel door de luchtdruk komen. Flauwvallen doe je thuis maar, hield Wies zichzelf voor.

Ze stapte uit in de vervreemdende wereld van haast en ieder-voor-zich. Een oudere vrouw die voorzichtig de rolbaan op wilde stappen, verloor de grip op haar koffer, omdat er iemand langs haar heen drong. Wies zag hoe ze zich omhoog worstelde om toch maar tegelijk met de koffer bovenaan te zijn. Wies besloot te wachten en de mensenstroom voor te laten gaan. Alles had zijn risico, zelfs de rolbaan.

De grote hal was niet minder druk. Achter een kop thee bij de broodjeskiosk vroeg Wies zich af hoe ze zoeken moest in deze onoverzichtelijke mensenmassa. Een schoonmaker op een poetswagen knipoogde tegen haar. Misschien zou ze hem kunnen vragen waar de zwervers zich doorgaans ophielden. Ze had al

vaker rare vragen gesteld, ze wist al hoe meewarig zijn blik worden zou. Maar toen ze hem aansprak, begreep ze dat hij haar niet verstond. Ze was te moe om haar vraag in het Engels te herhalen en misschien verstond hij ook dat niet. Ze haalde haar schouders op en lachte terug. Hij boog. Ze liep verder, langs de winkels van Plaza en probeerde niet te denken aan de thee in haar maag. Ze liep boven, in de vertrekhal. Daar was het iets rustiger. Nu moest ze maar langs de eetstalletjes en de afvalbakken.

Een winkelwagentje tussen de koffers vertelde haar dat ze goed gegokt had. Ze liep een keer om de bank heen. Hij was veel ouder dan Tuur en hij was al lang dakloos. Dat kon ze zien aan zijn kleding en aan zijn bezit in het winkelwagentje. Zo langzamerhand had ze geleerd die dingen in te schatten.

Ze ging naast hem zitten en wachtte tot hij opzij keek. ‘Mag ik u iets vragen?’ zei ze terwijl ze de foto van Tuur uit haar tas haalde.

Hij grijnsde een slecht gebit bloot. ‘Eerst maar wat eten,’ zei hij. Ze gaf hem het tientje uit haar jaszak. Nooit uit een volle portemonnee geven, ook dat wist ze inmiddels. Wachtend op zijn terugkomst, keek ze naar de mensen die langsliepen. Gehaast en nerveus rondkijkend, zoekend naar de balie, de *gate*, de monitor met vertrektijden of naar medereizigers. Iedereen was op weg ergens naar toe. Behalve de man die weer naast haar op de bank schoof. Gretig zette hij zijn tanden in de pizzapunt. Wies drukte een zakdoek tegen haar neus, maar de combinatie van mensenlucht en pizza was hardnekkig.

Toen hij het kartonnetje onder de bank geschopt had, liet ze hem nogmaals de foto zien.

‘Mooie jongen; wat moet je van hem?’

‘Alleen maar weten waar hij is.’

Hij lachte schamper en schudde zijn hoofd alsof ze onzin verkocht.

‘Ken je hem?’ zette ze door. Hij keek naar haar figuur en vroeg:

‘Moet ik hem zeggen dat hij vader wordt?’

‘Je ként hem! Waar is hij?’

Hij lachte om haar schrik en schudde zijn warrige bos haar. ‘Geintje, nog nooit gezien.’

Wies klemde haar handen om de rand van de bank tot de betegelde vloer weer recht en glad was.

Omdat ze zweeg, draaide hij zijn hoofd af en schoof de foto over de stalen ribbels van de bank terug. Hij stond op en gaf het winkelwagentje een schop zodat het vooruitschoot.

‘Wacht even,’ zei Wies, ‘ken je dan misschien een zekere Norbert? Kom je wel eens in Utrecht?’ Hij rammelde met het wisselgeld in zijn haveloze jas, een vragende blik in zijn ogen. ‘Houd maar!’ zei ze.

‘Ik zit hier beter dan in Utrecht,’ zei hij, ‘en waar zou ik die Norbert van moeten kennen?’

‘Hij is zo’n beetje de nestor van de daklozen daar.’

‘De wát?’

‘De baas,’ verbeterde Wies, zich afvragend hoe ze thuis komen moest. Hij salueerde. Wies sloot haar ogen, ze wilde hem niet nakijken. Ze legde haar hand in haar rug waar een vreemde kramp begon te treiteren. Dat had ze nog niet eerder gevoeld.

Niet vergeten te vertellen aan de verloskundige! Al zou die wel weer een blik hebben van: ‘Waar zeur je over! Dat hoort er allemaal bij.’

Opstaan, voordat er een medemenselijk mens kwam, die vragen zou of ze hulp nodig had. Een onmogelijke vraag, waarop ieder antwoord paste.

‘Een gewoon gezin, Wies, je weet niet hoe belangrijk dat is!’

Jawel, dat wist ze wel. ‘Je idealiseert, Arthur, er is in elk gezin wel wat.’

‘Een plek waar je niet bang hoeft te zijn. Waar vrede is, rust en warmte. Pappa, mamma, broertje, zusje. Eet smakelijk, welterusten, tot vanavond.’

Dat er zoveel hunker in een stem kon zitten!

‘Alle mensen proberen dat wel, maar niemand lukt het volkomen.’

‘Jou wel!’

‘Nee, Tuur, dat lukt ons ook niet, maar we zullen samen vechten voor een veilige plek.’

Als Tuur lachte, ging er achter zijn ogen een licht op. ‘Geborgenheid biéden is toch ook geborgen zijn?’

Tuur kwam het ter plekke illustreren. Zijn armen om haar heen slaan was tegelijkertijd wegschuilen. Geven en nemen tegelijk. De blik in zijn ogen was vol hoop, ze smolt er voor.

Mensen hebben geen keuze; de keuze die je maakt, is de weg die je gaan moet.

Ze had het gered, al had ze op het gevoel de taxi betaald en waarschijnlijk een te grote fooi gegeven. De chauffeur had voor haar de huisdeur opengemaakt. Met haar jas aan ging ze op de bank zitten, dicht bij de telefoon. Haar moeder zou straks bellen, ongerust omdat ze eerder geen gehoor gekregen had.

Het geroezemoes van de luchthaven leek niet uit haar hoofd te willen. Het gezicht van de zwerver, de spuugbelletjes op zijn gesprongen lippen bleven op haar netvlies. Hoe kon een mens zo leven? Afhankelijk van wat er werd weggegooid of weggegeven. ‘Je hoeft niets, er wordt niet aan je getrokken. Je raakt buiten de maatschappij,’ had Tuur gezegd. Hij kon het weten. Zij had daar geen vrijheid in kunnen vinden, hij wel.

Ze schrok toch nog toen de telefoon begon te rinkelen.

‘Met Pien; je was er niet!’

‘Nee, ik was weg.’

‘Nog iets wijzer geworden?’ Ze hoorde Pien zuchten. ‘Hij kan toch niet van de aardbodem verdwenen zijn? Zou je zijn moeder nog niet eens bellen? Die weet misschien nog adressen uit de tijd dat hij rondzwierf! Laat mij het anders doen!’

‘Belde je daarvoor, Pien?’

‘Je moet er mee stoppen, Wies, je moet je niet laten kapotmaken! Dit is geen leven; hij kan maar niet opstappen en terugkomen wanneer ’ie wil!’

‘Hij komt niet terug! Hij is ziek.’

‘Dan moet hij opgenomen worden!’

‘Dat gaat niet zomaar; hij wil niet!’

Ze hield de hoorn ver van haar oor en nog kwam de tirade van Pien helder en duidelijk over. Dat ze een punt moest zetten. Niet meer achterom kijken. Wat mislukt was, laten gaan en nieuwe prioriteiten stellen.

‘Klaar?’ vroeg ze toen het stil bleef.

‘Ik heb recht op een antwoord,’ zei de boze stem van Pien.

‘Wat vroeg je dan?’ Wies hoorde zelf hoe moe haar stem klonk, maar was ze niet haar hele leven al moe geworden van Pien?

‘Ik probeer je bij je positieven te brengen. Je kunt niet je leven lang op Tuur gaan zitten wachten. Hoe is de baby? Heb je nu al aan de babyuitzet gedacht?’

‘Ja.’

‘Wat bedoel je met ja?’

‘Dat ik eraan gedacht heb.’

‘Dat is niet genoeg, Wies, je kind heeft recht op een behoorlijk welkom.’

‘Dat komt echt wel goed, ma. Ik heb nog twee maanden de tijd.’ Ze hoorde Pien ademen.

‘Zou Joop mij over een half uur even naar de verloskundige kunnen brengen?’ torpedeerde ze een volgende vermanende toespraak.

Dat klonk zeker geruststellend in Piens oren, ze beloofde dat Joop er op tijd zou zijn. ‘En wat die uitzet betreft, daar kom ik op terug!’

‘Ja, ma,’ zei Wies om er van af te zijn en ze legde de hoorn neer. Ze wilde dat ze niet op hoefde te staan, maar omdat ze toch niet lekker lag met een volle blaas, hees ze zichzelf overeind. Ook zou ze proberen thee en een boterham naar binnen te wurgen. Zwanger-zijn was een uitputtingsslag.

Met die zwangerschap konden haar ouders wel leven, met haar verdriet niet. Ongehuwd en toch moeder, dat was toegestaan sinds de baanbrekende jeugdijaren van Pien en Joop. Maar een dochter die zich in het leven vergist had, dat was lastiger te hantieren. Wies zuchtte weer. Haar ouders hadden meteen aangeboden om op het kind te passen, zodat zij weer kon gaan werken. Het was een mooi aanbod, maar Wies moest er niet aan denken. Niet dezelfde vrije, maar onbegrijpelijke regels, geen goedbedoelde

anti-autoritaire opvoeding voor haar kind. Wies herinnerde het zich nog te goed: wat thuis normaal was, was overal elders abnormaal. Het had haar onzeker gemaakt.

Ze had besloten de sociale academie te gaan doen; om te leren hoe de wereld in elkaar stak, want het alternatieve thuis was geen toetssteen gebleken. ‘De gezonde samenleving’ was de titel van een van de studieboeken geweest. Ze had het verslonden en elke analyse op zichzelf toegepast. Na haar opleiding was ze bij de stichting Zorg en Samenleving terechtgekomen, waar ze met enthousiasme haar werk deed. Ze was erin gegroeid en had waardering gekregen voor haar inzet.

Zij was er op haar plaats, tenminste, dat had ze altijd gedacht. Maar haar eigen emoties hadden er buiten moeten blijven. Dat was de voorwaarde waarop je elke dag jezelf onderzoeken moest. Ze had zeker geen relatie moeten aangaan met een cliënt, dat is wel de allerstomste fout die je maken kunt. Had ze zich nog verzet en er tegen gevochten? Ze wist alleen maar dat bij elke ontmoeting het gevoel groter geworden was, dieper en onontkoombaar. Bij de eerste ontmoeting al had ze haar armen om hem heen willen slaan.

Ze moest weer naar het toilet om over te geven. Van die paar slokjes thee en een halve boterham, nog steeds, al zeven maanden lang! Wanneer zou ze weer gewoon kunnen doen en laten, eten en drinken, denken en slapen? En hoe zou de wereld er dan uitzien? Zonder Tuur? Met een kind? Een paradijs zou het niet zijn.

Ze wiste het zweet van haar voorhoofd, trok haar rug recht toen de telefoon opnieuw begon te rinkelen. Negeren kon niet, dan zou ze daarna altijd denken dat het Tuur geweest was.

Ze nam op, maar moest even wachten met het noemen van haar naam.

‘Joop hier!’ klonk het ongeduldig.

Er trok een eigenaardig gevoel door haar buik, alsof haar hele lichaam versteende. Met haar hand tegen haar buik gedrukt zuchtte ze diep.

‘Hallo, wat gaan we doen! Ben jij dat, Wies?’ klonk het aan de andere kant.

‘Wacht even,’ zei Wies een stoel dichterbij trekkend. ‘Ja, het gaat al weer!’

Of ze klaar kon staan als Joop de koets voorreed, want de startmotor wilde niet zo best meer.

‘Ja, ik kom meteen als ik het brullende monster hoor!’ beloofde ze. Joops schater klonk nog na, toen het gesprek al lang afgelopen was.

Joop was de eenvoud zelve, met zijn liedjes, zijn oude volkswagen kever en zijn staartje. Hij kon simpelweg gelukkig zijn met niets. Waarom had ze dat niet van hem geërfd? Waarom hing haar geluk altijd af van hoe andermans ogen stonden?

Ze moest nu wel steeds haar buik blijven vasthouden en ze zag tegen het bezoek aan de verloskundige op. Dat contact wilde maar niets worden. Wies wist wel hoe dat kwam: haar leven draaide te weinig om het kind en daar kon de verloskundige niet zo best tegen.

Ze moest klaarstaan als Joop voorreed; ’t was maar goed dat ze haar jas had aangehouden.

Er kwam een felle windvlaag om de hoek van het huis. Sinds wanneer stormde het zo? Joop hing, liggend over de voorbank, aan het autoportier. ‘Kom snel, anders houd ik het niet! Dat scharnier is niet best meer!’ riep hij tegen de wind in.

Snel, dat was een woord dat niet meer in haar woordenboek stond. Ze was blij toen ze zat en de geschrokken blik van Joop ontging haar niet. ‘Gaat het?’ vroeg hij, terwijl de motor toch afsloeg.

‘Zo te horen niet!’ hijgde ze.

‘Zo te zien ook niet!’ zei Joop met een blik opzij, terwijl hij het stuur kalmerend beklopte. Dat hielp. Ronkend schoot de kever vooruit. Wies zette zich schrap en beet op haar lip; dit was niet precies de lift die ze voor ogen had gehad. Gelukkig was het niet ver. Als het spreekuur nu maar niet weer uitgelopen was!

Joop bleef buiten wachten, met draaiende motor; hij was bang dat hij de koets niet nog eens aan de praat kon krijgen. Dat het

tegen zijn milieuvriendelijke principes was, moest in dit geval maar vergeten worden.

Wies wist later niet meer hoe ze de wachtkamer binnengekomen was en of er andere vrouwen gezeten hadden. Wel dat ze het gevoel had dat ze op het mulle zand van het strand liep. Maar toen de dichte mist optrok lag ze op de witte tegelvloer en vroeg ze of het een tweeling was.

De verloskundige zat over haar heen gebogen en haar verschrikte ogen werden even iets milder.

‘U hebt aan één de handen vol! Rustig blijven liggen maar.’

Wies Schonewille, maatschappelijk werkster, wordt verliefd op een van haar cliënten, de jongensachtige Arthur, die worstelt met het oorlogsverleden van zijn vader. Ze staat zelfs toe dat hij bij haar intrekt, in de hoop dat hij rust zal vinden. Vlak voor de geboorte van hun kind verdwijnt Arthur echter spoorloos.

Wies ervaart dat ze op een kruispunt in haar leven is aangekomen. Heen en weer getrokken tussen haar ouderlijk huis, de cultuur van haar schoonfamilie en de herinneringen aan haar grootmoeder moet ze nu zelf een koers zoeken voor haar verdere leven. Een leven met haar kind. En welke rol zal Arthur daarin spelen?

Een roman over relaties, hechting en het leven met het onvolkomene.

Joke Verweerd publiceerde dichtbundels, verhalenbundels en een aantal succesvolle romans, waaronder *De wintertuin*, *Snoeitijd*, *Pareloester* en *Stuifzand*.

isbn 978 90 239 9402 2 nur 301

9 789023 994022